

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Югары Стәрле авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

Югары Стәрле авылы

№ 45-27

«24» гыйнвар 2022 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Өйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге уставы нигезендә

Югары Стәрле авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Югары Стәрле авыл жирлеге Советының түбәндәге карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- 2021 елның 16 февралендәге 19-11 номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында";

- "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге Советының 2021 елның 12 августында 34-20 номерлы карары белән расланган, "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында".

3. Өлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Сабиржанова Л.С

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Югары Стәрле авыл җирлеге Советының 24.01.2022 45-27номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 61, 68, 77 статьялар, "Өйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Югары Стәрле авыл җирлеге уставы белән халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан эшләнде һәм Республикасы Азнакай муниципаль районының Югары Стәрле авыл җирлеге (алга таба-авыл җирлеге) территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсентеләр (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участкалары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренә 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр каплаган участкалар.

Урман территорияләре-терле функциональ билгеләнештәге урман үсемлекләре белән капланган табигать территорияләре участкалары.

Агач- үсентеләрдән кала, ачык беленеп торган кәүсәле, диаметры кимендә 5 см., биеклегә 1,3 м булган үсемлек.

Куак-туфрак өслегендә ботакланган, күпьяллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге.

Өрәмәлек - нинди дә булса җирдә үсә торган үсемлекләр, куе үсә торган куаклар.

Яшел массив-бердәм сөзөкләк барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 елдан зуррак) агачлар үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бетенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләренә яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан җитештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәмин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларга бирелгән эшчәнлек терләрен гамәлгә ашыру ечен бирелгән участокларда-әлеге оешмалар җитәкчеләренә йөкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Авыл җирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрәҗә белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рәхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рәхсәт алу нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт кәгазе авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рәхсәт бирү тәртибе авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рәхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рәхсәт бирү мәрәҗәгать итүченең салымнар, җыямнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм җыямнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаганда (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл җирлеге башкарма комитеты хат - заявка кәргәннән соң гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткөрүгә рәхсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу ечен мәрәҗәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисүгә тиешле агач утыртмаларының санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында тезелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач ечен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рәхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 кен.

3.5. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертәргә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлегә бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган кеннән өч кен эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынына якин урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мөжбүри рөвештә торгызу эшләрен башкара.

3.10. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә:

3.10.1. яшел үсентеләрне карау, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү;

3.10.2. авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.10.4. авария хәлендәге (тешү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәргә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр акт нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.13.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.13.3. кәүсәне божралау яки төпләү;

3.13.4. үсә торган агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр зарарлануы;

3.13.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б.;

3.13.6. үз белдегең белән корыган агачларны кисү;

3.13.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарлануы.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рөвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшеллэндерү гражданның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшеллэндерүенә: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл җирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшеллэндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшеллэндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган җир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач ечен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшеллэндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәудә һәм башка эшқуарлык эшчәнлегенә, эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка тартылалар.